איינשטיין אולם מסקין

תיאטרון "הבימה" בשיתוף תיאטרון הנפש

מאת: גבריאל עמנואל
בימוי: האורד ריפ

בביצוע מישא אשרוב

בערב יום הולדתו ה־70 סוקר הפיזיקאי המחונן אספקטים שונים באישיותו כפיזיקאי, פציפיסט וציוני. זהו ערב תיאטרון מרגש ומבדר עם אחד המוחות המבריקים ביותר של המאה ה־20.

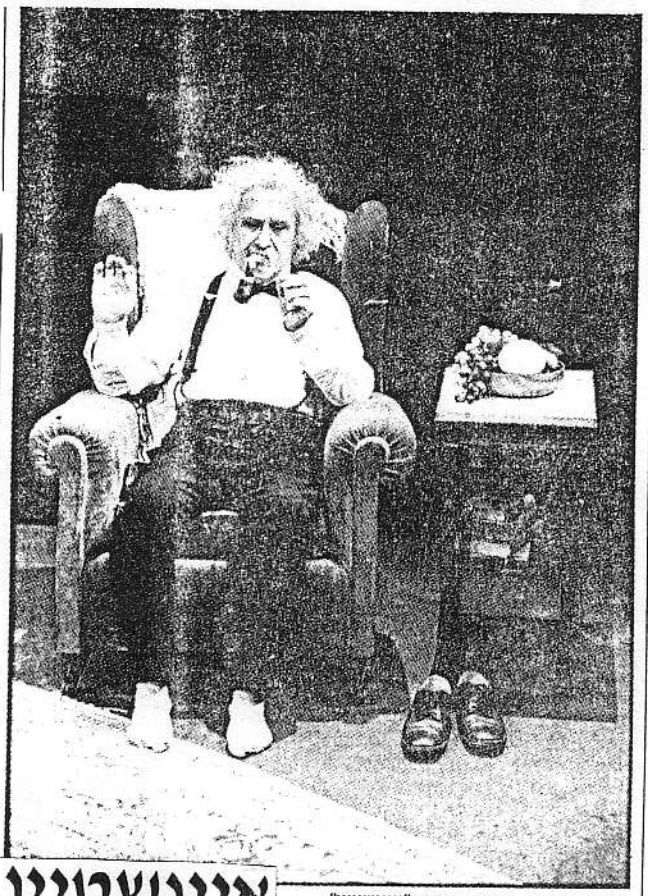

אירוניה עצמית, מישא אשרוב ב"איינשטיין"

גם בקטעים שבהם יש דרמטיות יתר, כמו בתיאור הרדיפות שסבל, נשמרת אמינות ואין נגרמת מבוכה. אלה קטעים ששוברים את הרצף הרכילותי־בידורי־פטפוטי. לעתים הוא עדיין מתייחס אל הדמות כאל תופעה אנושית ששחקן בודק אותה ולא כאל מי שהוא אדם חי במצב נתון. אלה מהקטעים הרגשניים מדי. איינשטיין שבמציאות היה גם אדם שהכרת ערך עצמו לא מנעה ממנו אירוניה עצמית. יתר אירוניה עצמית לרגעים היתה עוזרת גם לדמות שעל הבמה. רגשנות יתר היא כאן פגם קטן יחסית. חשוב יותר הוא הביצוע ככלל של מישא אשרוב. הוא נעים, אמין, עדין ומלודרמטי, מתממזר, מתיילד. מומלץ לראות אותו.

אמיר אוריין

מבחר

זמן שתלוי במרחק

התיאטרון הלאומי הבימה, תיאטרון הנפש, מציגים בבימרתף: "איינשטיין". מחזה: גבריאל עמנואל. בימוי: הוארד ריפ. תרגום: שאול ברודא. תפאורה: סטיפן פלוטקין. שחקן: מישא אשרוב. 21.2, הבימרתף, 66 ד'

את האירוע המעניין בהבימה היום תמצא בבימרתף, בערב לשחקן יחיד. מישא אשרוב הוא איינשטיין מצוין, מרגש, אנושי. שחקן שהוותק הבימתי שלו, עם יכולת רגשית, לעתים רגשנית מדי, אבל בכל אופן מרתקת, התחברו למונולוג פשוט ומגוון של גבריאל עמנואל ולבימוי, שבחלקו הגדול הוא אמין ומרתק, של הוארד ריפ. מה עוד אתה יכול לדרוש ממופע יחיד היום בהבימה.

הזמן הוא יחסי לתנועת המתבונן באירוע. זמן תלוי במרחק. באינטימיות של האירוע הזה מתרחשים שינויים מרתקים בחומר הנדון, שאין ליצור אותם במרחבים גדולים יותר. ממצאים כאלה אולי אינם קיימים בחורת היחסות כי כאן מדובר בתיאטרון ולא במערכת הכוכבים שברקיע או באולם הגדול של הבימה. אלברט איינשטיין יושב בחדר העבודה שלו ביום הולדתו ה־70 ומשוחח עם הקהל כמעט על כל נושא ידוע שקשור בשמו: חורת היחסות, רכילות פרטית, אהבת המדע והחרדה מפני השימוש ההרסני בו, פציפיזם, ציונות, הצורך בעקרון הספקנות. בסופו של הערב הוא מסרב להיות הנשיא השני של מדינת ישראל. העובדות לקוחות מתוך המציאות, אבל האירוע אינו מתרחש בזמן אמיתי של מציאות בימתית, אלא בכיוון מכוון לכדי תמצית מאורעות. ולמרות זאת מצליח הבימוי לתת לרגעים רבים איכות חווייתית מלאה וברורה.

על הבמה חדר עבודה ריאליסטי למדי. רק הרקע נראה כציור של ארון ספרים ולא ברור למה. ברגעים האחרונים מתברר שמדובר באפקט. תאורה אחורית הופכת את הקיר למסך שקוף ואיינשטיין נראה כביכול יושב אל מול היקום כולו. קיטש אמריקאי אבל לא נורא. מישא אשרוב בתפקיד איינשטיין לוקח את כל הזמן הדרוש להתבונן בנושא, במקום, בקהל. שתיקותיו מרתקות לא פחות משיחותיו.

הבימה
התיאטרון הלאומי

איינשטיין ב"הבימרתף"

מאת גבריאל עמנואל – בימוי האורד ריפ
בביצוע מישא אשרוב

"משחק מעודן, מאוזן היטב ומחושב. זה חב בלי ספר הרבה מאוד לבימויו הנבון של האורד ריפ". ("ידיעות אחרונות")
"מישא אשרוב מגיש את הטקסט שלו ברוגע נעים. בינוחות אינטימית" ("על המשמר")
"תודה לשחקן הגדול, שהדגים את אמנותו במבצע יחיד מזהיר". ("הצופה")
"מישא אשרוב הוא אינשטיין מצויין, מרגש, אנושי" ("העיר")
"משחק מאופק, בשל, בוגר. זהו אינשטיין אנושי". ("מעריב")
"זוהי הצגה של איש אחד והיא מלבבת ושוגנה ואת מישא אשרוב קל לחבב". ("כותרת ראשית")
"זהו מבצע יחיד של שחקן העושה עבודה טובה מאוד, אמינה, שקולה". ("הארץ")